

KOGNITION OCH TRAFIKSÄKERHET - VAD SPELAR DET FÖR ROLL?

PARIETO-TEMPORO-OCCIPITAL DYSFUNKTION (PTO)
(Alzheimers sjukdom, lokaliserade hjärnskador inom PTO-området)

Påverkar i första hand:

- **Visuospatial förmåga** *Kände inte igen den vanliga avfarten. Körde vilse*
- **Visuell avsökning och perception** *Upptäckte inte cyklisten*
- **Höger-vänsteruppfattning** *Körde på fel sida*
- **Avståndsbedömning** *Pendlade mellan mittlinje och vägren "Smörklickssyndrom"*
- **Praxi** *Vred ratten åt fel håll och backade på bakomvarande bil*
- **Språkförståelse** *Uppfattade inte varningsmeddelandet*
- **Episodiskt minne / närminne** *Glömde att dra åt fälgmuttrarna*

SUBKORTIKAL DYSFUNKTION
(Småkärlssjukdom, Mb Parkinson)

Påverkar i första hand:

- **Vakenhet / kognitiv uthållighet** *Blev slö. Somnade bakom ratten. Singelolycka*
- **Uppmärksamhet / arbetsminne** *Märkte inte. Körde på*
- **Psykomotoriskt tempo / reaktionstid** *Hann inte reagera. Krockade*

FRONTAL DYSFUNKTION
(Frontala hjärnskador, frontallobsdemens)

Påverkar i första hand:

- **Exekutiv förmåga**
  - **Planering / förutseende / omdöme** *Körde om nära backkrön*
  - **Flexibilitet** *Ignorerade nyuppsatt varningsskylt*
  - **Logik** *Måste stanna. Vred bara om nyckeln i tändningslåset*
- **Personlighet och beteende**
  - **Förankring i sociala normer** *Testade bilens maxfart på 70-väg*
  - **Impulskontroll / Avledbarhet** *Fixerade sin Wunderbaum. Körde av*
  - **Emotionell stabilitet** *Blev omkörd. Tappade besinningen*
  - **Realitetsuppfattning** *Upplivede sig jagad. Körde i panik*